

Uddannelsesparathedsvurdering

- forståelser og forskelligheder

Lone Nordskov Nielsen

Randi Skovhus

Rita Buhl

VUE – Videncenter for Uddannelses- og Erhvervsvejledning

December 2011

Indhold

Projektets baggrund og formål.....	3
Metode	4
Udvælgelse af UU-centre.....	5
Studie af skriftligt web-baserede materialer.....	5
Interviewguide til fokusgruppeseminar	6
Planlægning og gennemførelse af fokusgruppeseminar	6
Bearbejdning af empirisk materiale	7
Resultater	7
Fokuspunkter fra det web-baserede materiale.....	7
Samarbejde - hvem bestemmer?	9
Kontekstualitet	10
Dilemmaer og problemstillinger.....	11
Spændingsfelter og fokuspunkter	13
Identificering af forskellighedsdimensioner.....	13
Manglende konkretisering af metode.....	15
Retfærdighed.....	15
Vurdering og magt - anerkendelse og krænkelse.....	16
Den institutionsuafhængige vejledning?.....	16
At uddannelsesparathedsvurdere – et læringsfelt for vejledere?	17
Professionalisering?.....	17
Bilag	18
Bilag 1: Fokusgruppeseminar om Uddannelsesparathedsvurdering	18
Bilag 2:	20
Overblik over vores læsning af UU-centrenes hjemmesider og andet tilgængeligt materiale	20

Vurdering af uddannelsesparathed – forståelser og udmøntninger

Projektets baggrund og formål

Ungepakke 2 og den tilhørende lovgivning på vejledningsområdet blev vedtaget henover sommeren 2010. Uddannelsesparathed og dermed uddannelsesparathedsvurdering er nye begreber i lovgivningen.

”Uddannelsesparathed skal vurderes generelt i forhold til henholdsvis erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser. Der er altså ikke tale om, at elevens specifikke faglige kompetencer i forhold til en bestemt erhvervsuddannelse eller en bestemt gymnasial uddannelse, skal vurderes. Elevens uddannelsesparathed skal vurderes af enten UU eller af den ansvarlige skole, og vurderingen skal begrundes. Det skal ske samtidig med, at man udarbejder uddannelsesplanen i 9. eller 10. klasse”

(Fra 9. og 10. klasse til ungdomsuddannelse – hvordan? UVM, oktober 2010, p. 7).

Styringsmaterialet pålægger således UU, grundskolerne og ungdomsuddannelserne at uddannelsesparathedsvurdere unge, der forlader grundskolen. På skoler, hvor UU har ansvaret for at udarbejde uddannelsesplaner, er det UU, der foretager uddannelsesparathedsvurderingen. Dette gælder alle folkeskoler. På skoler, der selv har ansvaret for udarbejdelse af uddannelsesplaner, er det skolen, der vurderer uddannelsesparathed ¹. Dette gælder f.eks. nogle efterskoler, private skoler og friskoler. Det fremgår ikke af materialet fra ministeriet, hvordan vurderingen skal finde sted.

Af rapporten ”Sådan får flere unge en ungdomsuddannelse – Kommunernes implementering af ungepakken” udarbejdet af KL maj 2011, fremgår det, at der naturligt nok stadig er behov for at arbejde med udvikling af forståelse af uddannelsesparathedsvurdering. Aalborg Kommune skriver fx: *”Vi kan lære meget af at diskutere uddannelsesparathed med hinanden. Der er stor behov for en forståelse for hinandens tilgang og rolle i forhold til at hjælpe de unge til en ungdomsuddannelse”* (KL 2011: 8)

Pluss, CeFU og Epinion samarbejder om at evaluere Ungepakke II for Undervisningsministeriet. Evalueringen skal munde ud i en effektvurdering af initiativerne i Ungepakke II i sin helhed (Evaluering af Ungepakke II: 10). Midtvejsevalueringsrapport er afleveret december 2011 og slutevalueringsrapport afleveres september 2012 (ibid: 50).

Evalueringskriterierne beskrives som følger:

Organisering og implementering: Er Ungepakke II implementeret som planlagt (og hvordan)? Hvilke processer har hhv. hæmmet og fremmet implementeringen? Er der skabt hensigtsmæssig organisatorisk forankring og hvilken?

¹ BEK nr 874 af 07/07/2010

Relevans og nytte: Er det enkelte initiativs mål i overensstemmelse med/relevante for de identificerede behov og prioriteringer? Anses initiativet som relevant og nyttigt? Opfylder Ungepakke II de rette behov?

Målopfyldelse: I hvilken grad er målene for Ungepakke II opfyldt?

Efficiens: Står værdien af initiativets resultater og effekter mål med ressourceanvendelsen?

Resultater og effekter: Hvilke positive og negative resultater har initiativerne resulteret i?

Levedygtighed/forankring: Er resultater og effekter forankret efter Ungepakke II's implementering? (Evaluering af Ungepakke II: 16).

Af evalueringskriterierne ses, at der i evalueringen for Undervisningsministeriet er fokus på implementering, organisatorisk forankring og effekter af ungepakke II. I nærværende undersøgelse er vi optaget af forståelser og fortolkninger af Uddannelsesparathedsbegrebet, og hvordan disse forståelser udmønter sig i det konkrete arbejde med at vurdere uddannelsesparathed.

I forlængelse af ovenstående er det derfor interessant at undersøge, hvordan en sådan helt ny myndighedsopgave udmøntes, og identificere forskelligheder i såvel opfattelsen af begrebet om uddannelsesparathedsvurdering som i den metodiske tilgang.

Projektets mål er at få viden om, hvordan uddannelsesparathed forstås, og hvordan vurderingen foregår i forskellige UU-centre, med særligt fokus på at undersøge forskelligheder i forhold til forståelser og metoder til vurdering.

På baggrund af den indsamlede empiri er det projektets mål at identificere forskellighedsdimensioner og særlige problemstillinger, der kan danne grundlag for forslag til et mere omfattende undersøgelses- og udviklingsprojekt.

Vi spørger derfor:

- Hvordan forstår UU-centrene uddannelsesparathed?
- Hvordan forstår UU-centrene det at vurdere uddannelsesparathed, dvs. hvad er grundlaget for UU-centrenes metoder og redskaber i forhold til vurdering af uddannelsesparathed?
- Hvilke metoder og redskaber anvender UU-centrene i vurdering af uddannelsesparathed?
- På hvilke måder adskiller de enkelte UU-centres forståelser og metoder sig fra hinanden?

Metode

Projektet består af en vidensopsamling og en undersøgelse af, hvordan uddannelsesparathedsvurdering foregår. Projektet er afgrænset ved at undersøge fortolkninger af uddannelsesparathedsbegrebet og fortolkninger af, hvordan uddannelsesparathedsvurdering gennemføres i udvalgte UU-centre.

I den forbindelse identificerer vi forskellighedsdimensioner og særlige problemstillinger.

Projektet har været opdelt i tre faser:

Fase 1

- Undersøgelse af skriftligt materiale om vurdering af uddannelsesparathed fra elleve UU-centre
- Bearbejdning af indsamlet materiale
- Identificering af fokuspunkter

Fase 2

Fokusgruppeseminar

- Repræsentanter fra seks udvalgte UU-centre samles til fokusgruppeseminar med henblik på drøftelse af de i fase 1 identificerede fokuspunkter og problemstillinger bragt i spil af deltagerne

Fase 3

Opsamling, analyse og perspektivering, herunder udarbejdelse af diskussionspapir samt afrapportering

- Opstilling af fokuspunkter og spændingsfelter
- Lærings- og udviklingsperspektiver for vejledere
- Mulige problemstillinger til et fremtidigt projekt

Udvælgelse af UU-centre

Vi har valgt overvejende at undersøge UU-centre i Jylland. I forbindelse med studie af hjemmeside, har vi ladet Fyn og Sjælland repræsentere med to UU-centre. Ved valget af centre til fokusgruppeseminaret har vi tilstræbt at invitere store såvel som små centre, ligesom vi har valgt både 'storbycentre' og 'landdistriktscentre'. Der har været en stor tilslutning og opbakning fra de inviterede centres side. Således har kun et enkelt inviteret center takket nej grundet travlhed. Hvert center har været repræsenteret med 2-3 personer, overvejende vejledere men også mellemledere.

Studie af skriftlige web-baserede materialer

For at kunne indkredse fokuspunkter og forskellighedsdimensioner til videre undersøgelse har vi i projektet taget udgangspunkt i UU-centres eksplicitering i forhold til uddannelsesparathed på centrenes hjemmesider og i andet tilgængeligt informationsmateriale.

Projektet indledtes således med at undersøge elleve UU-centres informationsmateriale fx hjemmesider og pjecer vedrørende uddannelsesparathedsvurdering. De ni af centrene er jyske, et er fynsk og et er sjællandsk.

Undersøgelse af det skriftlige informationsmateriale har dannet grundlag for at identificere temaer til et fokusgruppeseminar.

Interviewguide til fokusgruppeseminar

Vi har tilstræbt en semistrukturering af fokusgruppeseminaret, da vi har ønsket, at deltagerne kunne medvirke til at indfange særlige problemstillinger, som vi ikke havde fået øje på i vores studie af hjemmesider. Vi planlagde 4 temarunder med forskellig aktionsform:

Første runde skulle handle om centrenes bud på deres metoder, og de skulle i første omgang bidrage center efter center.

Anden temarunde skulle handle om opfattelse af begrebet uddannelsesparathedsvurdering. I denne runde skulle hvert center lade sig repræsentere ved en enkelt medarbejder.

Tredje runde skulle handle om samarbejde i forbindelse med uddannelsesparathedsvurdering og foregå ved en mindre gruppes drøftelse af erfaringer og praksis, med observation af øvrige deltagere, som efterfølgende kunne drøfte det hørt.

Fjerde temarunde skulle foregå i tre grupper, hvor alle deltagende centre var repræsenteret. Grupperne drøftede her, hvilke dilemmaer de oplever at have haft i forbindelse med denne nye opgave.

Se endvidere bilag 1: 'Fokusgruppeseminar om Uddannelsesparathedsvurdering'

Planlægning og gennemførelse af fokusgruppeseminar

Vi gennemførte fokusgruppeseminaret med repræsentanter fra seks af de UU-centre, hvis hjemmesider vi havde undersøgt. Dette med henblik på at:

- præsentere og drøfte forskellige forståelser af begrebet uddannelsesparathed og uddannelsesparathedsvurdering
- få uddybet beskrivelserne af den konkrete praksis i forhold til vurdering af uddannelsesparathed
- drøfte de af os identificerede fokuspunkter
- drøfte andre relevante problemstillinger og dilemmaer bragt i spil af deltagerne

Som nævnt ovenfor blev der tale om at justere den semistrukturerede plan for seminaret. Allerede i første runde, hvor vi havde bedt om at få præsenteret de enkelte centres metoder, blev vi nødt til at justere vores planlagte struktur, da det viste sig, at man ikke kunne tale om hvert centers metode, men snarere om hver vejleders metode.

De fire runder blev til to, da den første runde viste sig at komme til at indeholde svar og dialog, som foregik i anden runde, altså opfattelsen af begrebet om uddannelsesparathedsvurdering. Efter denne valgte vi at gå direkte til fjerde runde om dilemmaer, som viste sig i høj grad at komme til at handle om samarbejde. Se endvidere afsnittet om resultater.

Bearbejdning af empirisk materiale

I analysen er vi optaget af at identificere materialets bud på, hvordan begrebet om uddannelsesparathed forstås og hvordan praksis finder sted. Vi er også opmærksomme på relevante forhold, som materialet *ikke* udsiger noget om fx metodiske tilgange. På baggrund af denne analyse peger vi på opmærksomhedspunkter, problemstillinger og dilemmaer, som kan medtænkes i diskussion af dels fremtidig praksis og udvikling af denne, men også i et eventuelt fremtidigt undersøgelsesprojekt på nationalt plan.

Resultater

Fokuspunkter fra det web-baserede materiale

På baggrund af studiet af UU-centrenes hjemmesider og andet tilgængeligt materialer udledte vi nogle fokuspunkter, der kom til at udgøre et grundlag for at tilrettelægge fokusgruppeseminaret og formulere nogle tematiske spørgsmål. Vi fandt, at der var stor forskel på, hvor meget og hvor ekspliciteret det enkelte center var om såvel deres begreb om uddannelsesparathed, vurdering af denne og deres metoder. De 4 tematiske fokuspunkter er:

- metoder
- forståelsen af/begrebet om uddannelsesparathed og vurdering af denne
- samarbejde
- særlige udfordringer og dilemmaer

I studiet af hjemmesiderne ledte vi således specifikt efter centrenes eksplicitering af deres metoder, deres begreb om uddannelsesparathed og begrebet om vurdering af uddannelsesparathed.

Vores materiale viser generelt, at der ikke ekspliciteres, hvilke metoder centrene bruger til at foretage vurderingen. Der gives mange steder eksempler på, hvad der vurderes, men ikke nærmere uddybning af hvordan. Det eneste metodiske, der omtales i materialet, er *dialog, samtale og samarbejde*. Til gengæld er der mange eksempler på en eksplicitering af, hvad der vurderes, nemlig faglige, sociale og personlige forudsætninger. Hos nogle centre er disse kompetencer udfoldet i lister over kriterier. Et sted udtrykkes det, at kriterierne opfattes som opmærksomhedspunkter og ikke som absolutte målepunkter. En liste over kriterier kan se ud som følger:

Faglige forudsætninger

- *Standpunkts- og prøvekarakterer*
- *Specialundervisning og specialpædagogisk støtte*
- *Aflagte prøver*
- *Læringspotentiale*

Personlige forudsætninger

- *Motivation*
- *Ansvarlighed*

- *Erkendelse af egne evner*
- *Engagement*
- *Selvstændighed*
- *Stabilitet*
- *Viden om uddannelsen*
- *Mobilitet*
- *Fleksibilitet*

Sociale forudsætninger

- *Samarbejdsevner*
- *Kan indgå i skiftende grupper*
- *Kan agere i sociale sammenhænge*
- *Socialt netværk*

(Citat fra hjemmeside UU Kolding)

Denne overordnede kategorisering af kompetencer, faglige, sociale og personlige bliver af nogle centre et udtryk for deres forståelse af, hvad uddannelsesparathed er. Hos andre bliver opfattelsen af uddannelsesparathed udtrykt som en proces, et udviklingspotentiale:

Parathed til uddannelse er kendetegnet ved, at den enkelte elev både fagligt, personligt og socialt har et udviklingspotentiale og en vilje til at bevæge sig i retning af at realisere dette potentiale. (Citat fra hjemmeside UU Faurskov)

Flere centre afholder sig fra selv at udrede deres begreb om uddannelsesparathed og vurdering af denne. Her henvises blot til loven og linkes til UVMs foldere på nettet og til Uddannelsesguidens site om uddannelsesparathedsvurdering under Videncenteret og Værktøjer, Grundskole og ungdomsuddannelser, dvs. et site for vejledere og lærere. Hos et enkelt center skal man vide, at uddannelsesparathed er en del af Ungepakke 2. Man finder først en omtale af uddannelsesparathedsvurdering ved at klikke på menupunktet Ungepakke 2. Herefter er der et særligt fokus på, hvad centeret kan gøre, hvis en elev ikke bliver bedømt uddannelsesparat. Der oplyses i den forbindelse om uddannelsespligten. Der synes således hos nogle centre at være en vis undvigelse i forhold til at udbrede sig om denne nye myndighedsopgave, hvorimod det pointeres, at vejledning kan være en hjælp, hvis eleven skulle 'falde igennem' og blive vurderet ikke-uddannelsesparat. Når flere centre udelukkende informerer om denne opgave ved henvisning til øverste myndighed, UVM, kan det tolkes som en måde at pege på, at man som vejledningsinstitution er underlagt et direktiv. Andre centre synes at ekspliciterer en vis faglig stolthed ved opgaven og præciserer, at:

'det er din UU-vejleder, der foretager vurderingen af din uddannelsesparathed. Vurderingen sker på baggrund af en dialog mellem dig og dine forældre i et samarbejde med skolen. (Citat fra hjemmeside UU-Århus-Samsø)

Samme center har udarbejdet to informationsmaterialer. Et til eleven og dennes forældre og et til skolerne. Der er således stor forskel på omfanget og tonen i måden, de enkelte centre informerer om uddannelsesparathedsvurdering spændende fra slet ingen information til detaljeret og målrettet information. Se endvidere bilag 2 for et skematisk overblik over vores læsning af UU-centrenes hjemmesider og andet tilgængeligt materiale.

Samarbejde – hvem bestemmer?

I arbejdet med at vurdere uddannelsesparathed er der tale om forskellige samarbejdsrelationer, som også knytter an til spørgsmålet om, hvem der bestemmer, om en elev kan vurderes uddannelsesparat.

UU-vejlederne giver udtryk for, at de samarbejder tæt med lærerne, særligt klasselæreren, da denne skønnes at kende eleverne bedst. Dette samarbejde finder ofte sted i kraft af samtaler, hvor de enkelte elever gennemgås. I forbindelse med samarbejdet med lærerne kan det være et problem, hvis elevens lærere indbyrdes er meget uenige, da UU-vejlederen ikke kender eleven så godt som lærerne og tager udgangspunkt i lærernes vurdering. I de tilfælde, hvor det er læreren, der udpeger, hvilke elever vedkommende ikke synes er uddannelsesparate, og hvor dette bliver grundlag for, hvilke elever vejlederen arbejder videre med, problematiserer vejlederne, at de ingen indflydelse får på hvem der i første omgang vurderes uddannelsesparate.

Nogle vejledere nævner, at vejlederen i nogle tilfælde bliver den, der skal overbringe et budskab om, at en elev er vurderet ikke-uddannelsesparat, som primært er baseret på lærerens vurdering. Dette kan være meget vanskeligt, hvis læreren, der kender eleven bedst og kender eventuelt konkrete oplevelser, som indgår i vurderingen, ikke er til stede ved samtalen med elev og forældre. Vejlederen kan have vanskeligt ved at forklare og argumentere for vurderingen, da vedkommende kun har andenhånds kendskab til skoleforløbet, og vejlederen kan opleve sin troværdighed være på spil. En vejleder nævner, at denne procedure med at overbringe et budskab, der primært er baseret på lærerens vurdering, uden at denne er tilstede, måske primært var knyttet til starten med vurdering af uddannelsesparathed, og at denne procedure vil blive ændret.

Vejlederen arbejder også sammen med forældre i forhold til vurdering af uddannelsesparathed. Vejlederne lægger vægt på, at forældrene skal informeres, hvis vejlederen har grund til at antage, at en elev på sigt måske ikke kan vurderes uddannelsesparat, således at et senere eventuelt negativt udfald af en vurdering ikke kommer som en overraskelse. I forlængelse heraf kan forældre inddrages i processen hen imod, at eleven bliver uddannelsesparat, fx på den måde, at de kan hjælpe deres barn med at komme op til tiden om morgenen. Nogle vejledere oplever, at forældre søger at presse vejlederen til at vurdere deres barn uddannelsesparat.

Eleverne nævnes også som vigtige samarbejdspartner, idet det af flere fremhæves, at det er væsentligt at få dem involveret i processen omkring vurdering af uddannelsesparathed. Dette eksempelvis ved at drøfte med dem, hvordan uddannelsesparathed indenfor de tre forskellige forud-

sætninger, som skal vurderes, kan forstås. Dette kan bidrage til, at det bliver klarere for eleverne, hvad det egentlig er, de skal leve op til, hvilket kan have positiv effekt på lysten til at gøre en indsats i skolen trods eventuel skolemæthed.

Nogle UU-centre samarbejder med ungdomsuddannelsesinstitutionerne på den måde, at ungdomsuddannelserne præsenterer, hvilke forudsætninger de mener, det er væsentligt, at eleverne har for at kunne gennemføre uddannelsen. På denne måde har UU-centeret og den enkelte vejleder en rettesnor at gå efter, når elevernes uddannelsesparathed skal vurderes. I denne optik kan det se ud til, at UU-vejlederens vurdering i vid udstrækning styres af ungdomsuddannelsen. At dette dog ikke er entydigt illustreres af et eksempel, hvor en EUD-lærer fortæller en elev, der er på besøg på uddannelsesstedet sammen med vejlederen, at det er ønskeligt at have karakteren 7 i matematik for at kunne gennemføre den pågældende EUD-uddannelse. Vejlederen bruger i fokusgruppeseminaret eksemplet til at illustrere, at der for uddannelsesinstitutionerne dels kan være prestige i at stille høje krav og dels i at 'få de dygtigste elever', selvom det er urealistisk, at den gennemsnitlige EUD-elev har karakteren 7 i matematik. Og vejlederen understreger, at elever kan vurderes uddannelsesparate til trods for lavere karakter.²

I andre centre har man forsøgt at få ungdomsuddannelserne i tale med henblik på at tydeliggøre de ønskede forudsætninger, men uden held.

Ovenstående kan pege på, at der i de forskellige samarbejdsrelationer kan være risiko for at parterne kan blive hinandens gidsler på kryds og tværs forstået på den måde, at der kan være forskellige motiver og interesser i spil:

- *Vi skal helst have 95 % i gang ...*
- *Vi skal være de unges advokat ...*
- *Vi har elever nok og vil kun have de dygtigste ...*
- *Vi mangler elever ...*

På fokusgruppeseminaret blev det dog også fremhævet af flere, at arbejdet med uddannelsesparathed som begreb og vurdering af uddannelsesparathed, særligt de drøftelser, der har været i tilknytning hertil, har bidraget positivt til et fælles sprog og til en øget afklaring af, hvad der kan forstås ved forskellige dimensioner, der arbejdes med i det vejledningsfaglige arbejde. Dette har også betydning for samarbejde udenfor UU, bl.a. i forhold til at kunne skelne mellem, hvad der er UUs opgave, og hvad der er andres, fx socialforvaltningens, opgave.

Kontekstualitet

Af fokusgruppeseminaret træder det frem, at der i forbindelse med vurdering af uddannelsesparathed er tale om en høj grad af kontekstualitet. Det ser ud som om, at konteksten har betydning

² Her skal dog bemærkes, at der her er tale om en enkelt lærers udtalelse om ønskede forudsætninger og ikke den samlede ungdomsuddannelsesinstitutionens udtalelse.

ikke kun for forståelsen af begrebet om uddannelsesparathed og -vurdering, men også af handlinger og måder det finder sted på, samt udfaldet af vurderingen.

Uddannelsesparathedsvurdering foretages forskelligt fra UU-center til UU-center. I de enkelte UU-centre er der arbejdet med drøftelser af, hvordan man kan forstå begrebet uddannelsesparathed og de forudsætninger, der skal vurderes hos de enkelte elever. Der er enighed om, at vejlederne i det enkelte UU, trods sådanne drøftelser, indbyrdes er forskellige i forhold til, hvordan de foretager vurderingen, ligesom den enkelte vejleder kan gribe processen, der leder op til vurdering af uddannelsesparathed, forskelligt an fra skole til skole, fx i forhold til hvordan der samarbejdes med forældre. Ligeledes kan ungdomsuddannelsesinstitutionerne i lokalområdet, som ovenfor nævnt, spille en rolle i forhold til vurderingen i kraft af de forudsætninger, de lægger vægt på, at deres elever har.

Det fremgår, at der er tale om en høj grad af differentiering i indsatsen med at vurdere uddannelsesparathed. Dette kan være positivt, da det kan indikere, at processen i vidt omfang afpasses efter den aktuelle kontekst. En høj grad af kontekstualitet og differentiering, som ikke er ekspliciteret, rejser dog også et spørgsmål om gennemsigtighed, kontrollerbarhed og retfærdighed.

Kontekst spiller også ind i vurderingen på en anden måde. Uddannelsesparathedsvurdering af en elev finder sted på baggrund af en grundskolekontekst med henblik på at vurdere noget, der skal foregå fremadrettet i en ungdomsuddannelseskontekst. Og selve vurderingen finder sted i en vejledningskontekst. Dette, udtrykker vejlederne, rejser et væsentligt spørgsmål om, hvordan kontekst får betydning for vurderingen.

Dilemmaer og problemstillinger

Vejlederne peger på, at der knytter sig en række dilemmaer og problemstillinger til uddannelsesparathedsbegrebet og til det at vurdere uddannelsesparathed. Disse ridses op nedenfor.

- UU-vejlederen skal vurdere en elevs uddannelsesparathed til hhv. gymnasiale uddannelser under ét eller erhvervsuddannelser under ét. Denne generelle, brede vurdering kan være problematisk, da der fx kan være stor forskel på, om en ung kan gennemføre en SOSU-uddannelse eller en mekanikeruddannelse.
- Vejlederen skal foretage en vurdering af en elev i én kontekst (en grundskolekontekst) med henblik på at vurdere i forhold til noget, som skal foregå fremadrettet i en anden kontekst (en ungdomsuddannelseskontekst).
- Vejlederen kan opleve, at der konkret er for kort tid til at lære eleven at kende, før vejlederen skal vurdere, hvorvidt eleven er uddannelsesparat. Hvis elev, forældre eller lærere oplever, at vejlederen har for lidt kendskab til eleven som grundlag for vurderingen, kan de opleve, at vejlederen og vurderingen er utroværdig.

- Med Ungepakke 2 følger en myndighedsrolle, og når vejlederen dels er myndighedsperson og dels af lærere og forældre kan opleves som 'udefrakommende', kan vejlederen blive mødt med skepsis.
- Det er UU-vejlederen, der skal vurdere, om eleven er uddannelsesparat, men det er læreren, der kender eleven. I praksis kan det i nogle tilfælde være læreren, der fortæller UU-vejlederen, hvilke elever læreren vurderer hhv. uddannelsesparate og ikke-uddannelsesparate, og i sådanne tilfælde drøfter vejleder og lærer således primært de elever, som læreren ikke umiddelbart vurderer uddannelsesparate, og vurderingen baserer sig således i højere grad på lærerens udsagn end på UU-vejlederens vurdering.
- Hvis eleven ikke umiddelbart kan vurderes uddannelsesparat, skal UU udarbejde en plan for, hvordan eleven kan støttes med henblik på at blive uddannelsesparat. Men i nogle kommuner begrænses mulighederne i en sådan plan af, at der i kommunen kun er meget få tilgængelige tilbud, fx at eneste mulighed er produktionsskoler. Andre steder har uddannelsesparathedsvurdering bidraget positivt på den måde, at der er kommet mange nye tilbud til de unge, der er 'udsatte'.
- I forhold til arbejdet med støtte af sårbare unge, der ikke er vurderet uddannelsesparate, er der nogle gange så mange aktører tilknyttet den enkelte unge, inkl. UU-vejlederen, som har fokus på arbejdet med uddannelsesparathed, at der ikke er nogen, der har overblik eller tager det overordnede koordinerende ansvar, og så kan indsatsen glippe – også i forhold til tiltag, der kan bidrage til uddannelsesparathed.
- Systemet med mulighed for ny vurdering af uddannelsesparathed på en ungdomsuddannelse, hvis en elev er vurderet ikke uddannelsesparat, kan spille ungdomsuddannelsesinstitutioner ud mod hinanden. Dette forstået på den måde, at kriterierne, som skolerne vurderer efter til revurderingen, kan være uens, fx således at det kan være nemmere at blive optaget på skoler, der mangler elever end på skoler, der ikke mangler elever. Dette forhold gennemskuer nogle elever og udnytter det strategisk ved at søge revurdering på en skole, som de vurderer, det er lettere at komme ind på, for efter optagelse at søge overflytning til en foretrukken skole.
- Vejlederne i UU har mange forskellige baggrunde, inkl. uddannelsesmæssige baggrunde, og er ikke nødvendigvis kompetencemæssigt klædt på til at påtage sig opgaven med at vurdere uddannelsesparathed.
- Med uddannelsesparathedsvurdering er der stort fokus på, hvor uddannelsesparate eleverne er, og på hvordan der kan arbejdes med eleverne, så de bliver uddannelsesparate. Der er langt mindre fokus på, hvor modtagelsesparate ungdomsuddannelsesinstitutionerne er. Det er problematisk med et syn og en retorik, som primært har fokus på 'mangler' hos elever, der ikke er vurderet uddannelsesparate, som kan bidrage til, at de unge føler sig forkerte trods det, at en del af problematikken kan skyldes, at institutionerne ikke i tilstrækkelig grad er modtagelsesparate.

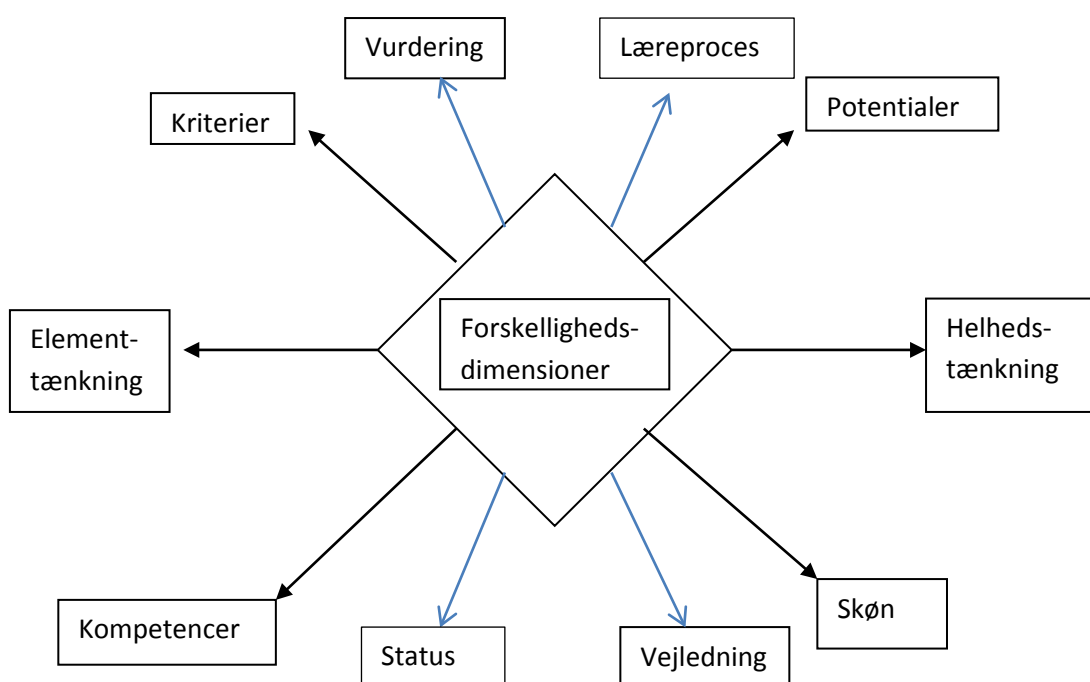
- Fokus på uddannelsesparathed gør det tydeligt, at der i dag virkelig er brug for vejledere i forhold til at lave link for de unge mellem de forskellige niveauer og uddannelser og i forhold til et behov for vejledning i forbindelse med det at blive vurderet.

Spændingsfelter og fokuspunkter

Identificering af forskellighedsdimensioner

På baggrund af analyse af de skriftlige web-baserede materialer og det afholdte fokusgruppeseminar har vi identificeret en række 'forskellighedsdimensioner'. Disse dimensioner er ikke grundlæggende afgrænsede i forhold til hinanden, flyder snarere i nogen grad ind over hinanden. Det er dog vores vurdering, at de markerede dimensioner repræsenterer nogle væsentlige og væsentligt forskellige tankegange og praksisser.

Nedenstående model giver et overblik over de identificerede forskellighedsdimensioner:

Vurdering >< Vejledning

Denne dimension spænder fra en opfattelse af uddannelsesparathedsvurdering som en bedømmelse, der foretages af en faglig ekspert i en sagsbehandler-/myndighedsagtig rolle – til en opfattelse af uddannelsesparathedsvurdering som en vejledningsproces, hvor også den unge i en eller anden grad er aktiv og bliver hørt. I vurderings-tilgangen er uddannelsesparathedsvurdering en

afgrænset bedømmelse – i vejlednings-tilgangen er uddannelsesparathedsvurdering integreret i en formodentlig løbende vejledningsproces. De to opfattelser kan også kombineres. Hos et UU-center fortælles f.eks. om, at vejledningen på et tidspunkt afløses af en vurdering af eleven, en vurdering, som italesættes som 'kriterie-stop-op'. I hvilken grad de forskellige tilgange har betydning for den faktiske vurdering kunne være interessant at undersøge.

Elementtænkning >< Helhedstænkning

I nogle UU-centre opfattes uddannelsesparathedsvurdering som en helhedsvurdering – som hviler på karakterer, udtalelser og bedømmelser fra lærere, umiddelbare indtryk, intuition, professionel dømmekraft mv. Det essentielle er her, at det ikke er tydeligt, endsige italesat hvilke elementer, der indgår i vurderingen og med hvilken vægt. Heroverfor står andre UU-centres opfattelse af uddannelsesparathedsvurdering som en størrelse, det er muligt at operationalisere. Første led er typisk opdelingen i faglige, personlige og sociale kompetencer. Disse videre-operationaliseres i imellem 10 og 14 delkompetencer/-elementer, som typisk er forskellig, alt efter om det er gymnasiale eller erhvervsuddannelser, der er tale om.

En vejleder ved et UU-center fortæller, at de har haft ansat akademikere til at udvikle, undersøge, systematisere og præcisere uddannelsesparathed – i samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne. Herved blev det klart, at de forskellige involverede havde forskellige forståelser. Andre vejledere taler om at gå efter en helhedsvurdering, at vurderingen skal 'tage udgangspunkt i det hele menneske' og 'potentialer på alle planer'.

Det er nærliggende at trække paralleller til vejledningsteori her. Element-tænkningen giver associationer til en positivistisk orienteret træk-faktor-teori og helhedstænkningen til en humanistisk orienteret personcentreret vejledningsteori.

Status/øjebliksbillede >< Lære-/udviklingsproces

Uddannelsesparathedsvurdering betragtes af nogle UU-centre som en statusopgørelse, et øjebliksbillede, der giver et signalement af parathedskriterier og/eller kompetencer på et givent tidspunkt. Andre UU-centre har et mere procesagtigt blik på uddannelsesparathedsvurdering. Her er tale om at se vurderingen som en løbende lærings- og udviklingsproces. Her bliver vurderingen således tæt knyttet til en vejledningsproces – en form for formativ evaluering. Et UU-center fortæller, at de er ved at afprøve et selvevalueringsværktøj til eleverne.

De to tilgange repræsenterer to meget forskellige syn på parathedsvurdering. Det kunne være interessant at undersøge, hvilke indflydelser det kan have på den faktiske vurdering og de reelle faktiske kriterier.

Kriterier >< Skøn

Denne dimension vedrører den faktiske afgørelsesproces, som kan spænde fra en vurdering på oplyste kompetencekrav – til en skønsbaseret vurdering. Den radikale udgave af den kriteriebaserede vurdering er et 'afkrydsningsskema', som kan optælles og fremtræde som et 'objektivt'

vurderingsgrundlag. En vejleder giver udtryk for, at det er en hjælp med 'kriterie-sproget'. Det *giver mindre uld i munden, når man skal begrunde en vurdering*. Den radikale modsætning hertil er den skønsbaserede vurdering, som udgøres af vejlederens subjektive og ugenomsigtige vurdering, som vanskeligt kan gøres til genstand for drøftelse eller forhandling. Ingen af vejlederne giver udtryk for at disse yderligheder repræsenterer deres praksis, men de italesætter deres praksis forskelligt i forhold til yderpositionerne, og vægter således kriterier og skøn forskelligt.

Kompetencer >< Forudsætninger og potentialer

I nogle UU-centre er der fokus på elevens uddannelsespotentialer forstået som deres forudsætninger for at vælge, påbegynde og gennemføre en given ungdomsuddannelse. En sådan vurdering af potentialer må nødvendigvis indbefatte et skøn. I andre UU-centre har man i højere grad fokus på aktuelle tilstedeværende kompetencer, f.eks. forstået som tilstrækkelig karaktergennemsnit eller ej.

Manglende konkretisering af metode

UU-centrene fik i 2010 med Ungepakke 2 og den tilhørende lovgivning pålæg om at påbegynde arbejdet med at vurdere unge ift. uddannelsesparathed. Det er defineret, at den unge skal vurderes i forhold til faglige, personlige og sociale forudsætninger (Bek nr. 874), mens det ikke er beskrevet, hvordan og med hvilke metoder uddannelsesparathedsvurdering skal foregå. Når der ikke meldes fælles metodemæssige beskrivelser ud, fører det naturligt til diversitet i forhold til, hvordan opgaven med uddannelsesparathedsvurdering gribes an. Dette afspejler sig i materialet, hvor vejledere fra flere centre påpeger, at der ikke alene er indbyrdes forskelle på, hvordan centrene griber opgaven an, men også forskelle vejlederne imellem.

I materialet om vurdering af uddannelsesparathed, som det er tilgængeligt på de hjemmesider, vi har undersøgt, og i fokusgruppeseminaret er der kun meget sparsom beskrivelse af metoderne til vurdering af uddannelsesparathed. De metoder, der nævnes, er *dialog, samtale og samarbejde*, uden at metoderne dog udfoldes og konkretiseres. Dette peger på, at det dels kan være relevant at undersøge de konkrete måder, hvorpå uddannelsesparathed vurderes, ligesom det kan kalde på udvikling af metoder til vurdering af uddannelsesparathed.

Retfærdighed

De mange forskellige forståelser, konstruktioner og praksisser i forhold til uddannelsesparathedsvurdering, og den forholdsvis upræcise og ikke-gennemskuelige metode og ikke mindst betydningen af kontekstualitet, som undersøgelsen afdækker, giver anledning til en række overvejelser over, hvad denne differentiering implicerer:

- Er vurderingerne retfærdige? Er der lige 'chancer/risici' i forskellige kontekster?
- Hvilken realitet har vurderingerne? Ville en given ung få den samme vurdering i et hvilket som helst andet UU-center?

- I hvilken grad er grundlaget for vurderingen tilgængelig?
- I hvilken grad er vurderingen gennemsigtig og kontrollerbar?

Som følge af den høje grad af kontekstualitet er det sandsynligt, at en given elev vil kunne opnå forskellig vurdering af uddannelsesparathed afhængig af hhv. UU-center, UU-vejleder, grundskole og ungdomsuddannelse i lokalområdet. Dette rejser et grundlæggende spørgsmål om retfærdighed.

Vurdering og magt – Anerkendelse og krænkelse

Den vurdering, der foretages i forbindelse med bedømmelse af uddannelsesparathed, indebærer en udøvelse af myndighed og magt. Den udøves uanset, hvilken karakter uddannelsesparathedsvurderingen har, jfr. forskellighedsdimensionerne. En positiv vurdering og/eller vurderingsproces er umiddelbart et udtryk for anerkendelse – en negativ vurderingsproces rummer en fare for, at den unge oplever sig ikke-anerkendt og måske ligefrem krænket.

Den form for anerkendelse, der er på spil, er både af moralsk og social karakter. Anerkendelse skal forstås som det, at individet bliver set som værdifuld i en social kontekst og oplever en gestus eller attitude, der vidner om den værdi, det tillægges. Herved opretholdes og udvikles individets selvspekt og selvværd. Omvendt vil manglende anerkendelse opleves som underkendelse, med deraf følgende oplevelse af social eksklusion og truet identitet og selvværd. En krænkelse i forbindelse med en uddannelsesparathedsvurdering kan således paradoksalt og i modsætning til den overordnede politiske hensigt og målsætning føre til en reduktion af den unges chancer for at påbegynde og/eller gennemføre en ungdomsuddannelse.

Uddannelsesparathedsvurdering stiller således krav til vejlederen om bevidsthed om og afklaring af den magt, der er på spil, og en etisk/moralsk forvaltning af denne. Det er i udgangspunktet en del af en vejleders professionalisme, men betydningen heraf bliver særlig markant i forbindelse med vurdering af uddannelsesparathed.

Den institutionsuafhængige vejledning?

I 2004 fik vi i Danmark med Vejledningsreformen en reform af vejledning, som fik stor betydning for dansk vejledning. Her var ønske om en sektor- og institutionsuafhængig overgangsvejledning, hvilket bl.a. udmøntede sig i etableringen af bl.a. Ungdommens Uddannelsesvejledning. I den gældende lov om vejledning, uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse og beskæftigelse (LBK nr. 671 af 21/06/2010) er betydningen af uafhængighed formuleret således, at *'Vejledningen efter denne lov skal være uafhængig af sektor- og institutionsinteresser'*.

Bliver en ung erklæret ikke-uddannelsesparat af sin UU-vejleder, har den unge mulighed for at søge revurdering på den ungdomsuddannelsesinstitution, som vedkommende ønsker optagelse på. Flere UU-vejledere giver i fokusgruppeseminaret eksempler på, at de kriterier, der ligger til grund for de enkelte ungdomsuddannelsers vurdering af uddannelsesparathed i forbindelse med

revurdering, er forskellige. Dette således at det kan være lettere at blive vurderet uddannelsesparat ved en revurdering, når denne finder sted på en skole, der 'mangler' elever, end på en skole, der har flere ansøgere, end de kan optage.

At UU-vejlederens vurdering kan omstødes af uddannelsesinstitutionerne synes at udfordre ønsket om en institutionsuafhængig vejledning.

At uddannelsesparathedsvurdere – et læringsfelt for vejledere?

Det fremgår af fokusgruppeseminaret, at den nye opgave med at vurdere uddannelsesparathed medfører et erkendt behov for nogle nye kompetencer, som nogle af vejlederne ikke umiddelbart oplever, de har. Der er i det styringsmateriale, som har pålagt vejledere og lærere den nye myndighedsopgave, ikke lagt planer for, hvordan en sådan kompetenceudvikling skal finde sted. Det synes da også at være i forbindelse med de første erfaringer med at tage opgaven på sig, at vejlederne giver udtryk for, at dette kræver særlige kompetencer.

Der er blandt informanterne og i det øvrige empiriske materiale givet udtryk for, at der skal udvikles og præciseres et sprog, der kan være med til at kvalificere og validere den vurdering, der finder sted. Dette kan forstås som en professionaliseringsbestræbelse, der er indlejret i denne nye opgave.

Spørgsmålet er, hvordan denne kompetenceudvikling skal finde sted, og om der skal foregå en formalisering af den måde, den enkelte vejleder opnår en kvalificering, der godtgør at vejleder har den nødvendige kompetence?

Professionalisering?

Hvis vejledning også skal indeholde kompetencevurdering, hvilket ser ud til at være tilfældet på flere områder, fx i forbindelse med uddannelsesparathedsvurdering i grundskolen, men også på området realkompetencevurdering fx ved optagelse på ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser for voksne, så kan man anskue kompetencevurdering som et led i den professionalisering af vejledningen, der blev igangsat med vejledningsreformen i 2004.

Et interessant spørgsmål at stille i den forbindelse kunne være, om vejledere og vejledingsfeltet finder denne udvikling fagligt tiltrækkende, eller om man her vil møde en modstand, der kunne beskrives som en deprofessionaliseringsbestræbelse – en kritisk forholden sig til denne form for professionalisering af vejledningsfeltet?

Lone Nordskov Nielsen

Rita Buhl

Randi Boelskifte Skovhus

December 2011

Bilag

Bilag 1: Plan for fokusgruppeseminar om uddannelsesparathedsvurdering

Fokusgruppeseminar om Uddannelsesparathedsvurdering

27. oktober 2011 kl. 9.00 – 12.00

Velkommen – præsentation af projektet og seminarformen – samt deltagerne

1. runde

Introduktion

Vi har researchet (jf. skema) i tilgængeligt materiale på udvalgte UUers hjemmesider (der kan være andet materiale, vi ikke kender). Mange nævner, at uddannelsesparathed udgøres af tre forudsætninger – faglige, personlige, sociale. Ud af materialet kan man af gode grunde ikke så præcist læse, hvordan disse kompetencer bliver vurderet.

Vi vil gerne høre, hvordan I vurderer hver af disse konkret. Vi tager de enkelte kompetencer hver for sig.

Hvordan (definerer/opfatter og) vurderer I faglige, personlige og sociale kompetencer?

Runde omkring hver kompetence for sig.

Åbent efter runde: Er der et hierarki imellem dem?

Er det vanskeligt at foretage disse vurderinger? Og i givet fald hvilke vanskeligheder?

I denne runde sidder deltagerne sammen 'UU-vis'- altså i alt 6 grupper.

Hvert UU svarer umiddelbart i runder med reference til de foregående

2. runde:

Ud af den research vi har lavet, læser vi, at der er forskellige opfattelser af selve begrebet om uddannelsesparathedsvurdering. Opfattelserne spænder fra – en status, en øjebliksvurdering – til en udviklings og læreproces.

Hvordan ser I det? Og hvad betyder det konkret i praksis ift. vurderingen?

UU-grupperne får lejlighed til at summe 5-7 min inden de melder ind.

Plenumspørgsmål:

- Over hvor lang tid sker vurderingen gennemsnitlig
- Hvor lang tid bruger man i gennemsnit på en vurdering? Og hvad er yderpunkterne?

Pause

3. runde:

Samarbejder. Hvordan foregår samarbejdet med – og mellem

- elever
- forældre
- grundskole
- ungdomsuddannelser

Form:

En repræsentant fra hvert UU drøfter i cirkel (akvariemodel) erfaringer med samarbejde – mens de øvrige lytter

De lyttende reflekterer over det, de har hørt – hvad hæfter de sig ved/hvad kommer de til at tænke på

Tværgruppe

Hvilke dilemmaer oplever I i praksis ift. uddannelsesparathedsvurdering?

De enkelte UU grupper 'opløser sig' og fordeler sig på tre tværgående grupper (vi laver grupperne), hvor én af os er med i hver gruppe.

På bordet ligger stort stykke papir, hvor deltagerne kan skrive på undervej. I grupperne drøftes spørgsmålet og til slut peger grupperne hver på 2 dilemmaer, som de synes er særlig vanskelige at 'handskes med' – skrives på det store stykke papir. Disse dilemmaer offentliggøres i plenum.

Vi sætter drøftelsen i gang og noterer undervejs.

Afslutning og tak for i dag

Bilag 2:

Overblik over vores læsning af UU-centrenes hjemmesider og andet tilgængeligt materiale

	Hvordan forstår UU-centret uddannelsesparathed?	Hvordan forstår UU-centret det at vurdere uddannelsesparathed, dvs. hvad er grundlaget for metoder og redskaber ift vurdering af uddannelsesparathed?	Hvilke metoder og redskaber anvender UU-centret i vurdering af uddannelsesparathed?
Djursland	Faglige, sociale og personlige forudsætninger ligger til grund for uddannelsesparathed. Centeret har udarbejdet en folder til forældre om uddannelsesparathed og -pligt. Sidstnævnte fylder 2 af 3 sider i folderen.	Vurdering foretages i tæt samarbejde med grundskolelærere, om den unge er parat til den valgte ungdomsuddannelse. I og med en folder, som informerer om vurdering af parathed og uddannelsespligt. I samme dokument kædes vilje, evne og pligt sammen. Er dette et udtryk for incitament?	Det nævnes ikke, hvordan samarbejde og vurdering finder sted. Folder med information om vurdering og uddannelsespligt til forældre tilgængelig på hjemmesiden.
Faurskov	Karakteriseres som <i>'en proces, der udvikles og hjælpes på vej hver dag af den enkelte elev, elevens lærere i grundskolen, af forældrene, UU-vejledere samt kammeratskabskredsen'</i> . <i>'Parathed til uddannelse er kendetegnet ved, at den enkelte elev, både fagligt, personligt og socialt har et udviklingspotentiale og en vilje til at bevæge sig i retning af at realisere dette potentiale'</i> .	Vurderingen i forbindelse med den enkelte elev skal 'tage udgangspunkt i det hele menneske – og dermed <i>potentialet på alle planer'</i> . Vurderingen er en helhedsvurdering, der inddrager både faglige, personlige og sociale	Der redegøres ikke for dette.

	Uddannelsesparathed 'udvikler sig kontinuerligt i elevens videre uddannelsesforløb efter grundskolen, og uddannelsesparathed er altså ikke en facitliste, som eleven skal kunne opfylde, for at komme videre efter grundskolen'	kompetencer. Dimensioner: <ul style="list-style-type: none"> • Lyst og vilje til fortsat uddannelse • Udviklingspotentialer • Personlige kompetencer • Sociale kompetencer • Viden/kundskaber • Praktisk kunnen /handlingskompetence (disse punkter udfoldes) 	
Horsens-Hedensted	Ikke nævnt. Eneste sted hvor begrebet uddannelsesparathed nævnes er ift. et UEA-inspirationskursus for lærere http://www.uuhorsenshedensted.dk/index.php?id=519		
Kolding	Vurderingen af den unges uddannelsesparathed er en proces, der begynder i 8. kl., så den unge i overensstemmelse med uddannelsesplanen bliver afklaret og i stand til at begynde en ungdomsuddannelse. Vurdering som en læreproces. Der informeres om rettigheder i forbindelse med vurdering: <i>Elev/forældre kan forlange UU's vurdering efterprøvet af en ungdomsuddannelsesinstitution.</i> <i>Ungdomsuddannelsesinstitutionens vurdering er endelig.</i> <i>Uddannelsesparate elever har ret til optagelse på en ungdomsuddannelse i direkte forlængelse af 9. eller 10 klasse.</i> <i>Bliver eleven vurderet ikke-uddannelsesparathed til en gymnasial uddannelse, bortfalder retskravet om optagelse. Men den unge kan evt. senere optages efter gymna-</i>	Vurdering baseres på en anerkendelse af den unges potentialer og muligheder. Tager udgangspunkt i en generel og samlet vurdering af den unges muligheder for at kunne påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Er en generel helhedsvurdering af bl.a. nedenstående punkter, differentieret i forhold til erhvervsuddannelser/gymnasiale uddannelser.	Konkrete metoder fremgår ikke, men det fremgår at: <i>Vurderingen foretages af UU – i samarbejde med skolen - eller af efterskolen, hvis eleven går på efterskole</i> Nedenstående opmærksomhedspunkter indgår som minimum i vurderingen: Faglige forudsætninger: <i>Standpunkts- og prøvekarakterer</i> <i>Specialundervisning og specialpædagogisk støtte</i> <i>Aflagte prøver</i> <i>Læringspotentialer</i> Personlige forudsætninger: <i>Motivation</i> <i>Ansvarlighed</i> <i>Erkendelse af egne evner</i> <i>Engagement</i> <i>Selvstændighed</i>

	<p><i>siets almindelige regler.</i></p> <p><i>Bliver eleven vurderet ikke-uddannelsesparat til en erhvervsuddannelse, udsættes optagelse, indtil den unge har gennemført et forberedende og udviklende forløb som led i sin uddannelsesplan.</i></p> <p>I forlængelse af at forstå vurdering som læring henvises der på UU-Koldings hjemmeside til ug.dk – forældre, hvor der kan læses/høres om:</p> <p>Dit barns kompetencer, interesser og valg Hvad kan du overveje sammen med dit barn Hvad påvirker valg</p>		<p><i>Stabilitet</i></p> <p><i>Viden om uddannelsen</i></p> <p><i>Mobilitet</i></p> <p><i>Fleksibilitet</i></p> <p>Sociale forudsætninger:</p> <p><i>Samarbejdsevner</i></p> <p><i>Kan indgå i skiftende grupper</i></p> <p><i>Kan agere i sociale sammenhænge</i></p> <p><i>Socialt netværk</i></p>
Køge	<p>Under menupunkt: Ungepakken informeres om:</p> <p><i>Pligt og parat</i> – information om uddannelsespligt i form af bekendtgørelse.</p> <p>Der informeres om hvad man kan tilbydes, hvis ikke man vurderes uddannelsesparat.</p>	<p>I en artikel skrevet af afdelingsleder i UU (uden adressat) fremgår det:</p> <p><i>Uddannelsesparathed – hvad er det så!</i></p> <p><i>At være uddannelsesparat betyder, at eleven vurderes at have de faglige, personlige og sociale forudsætninger, som er nødvendige for at gennemføre henholdsvis en erhvervsfaglig eller en gymnasial uddannelse. Det betyder, at eleverne ud over at kunne klare de rent faglige krav bl.a. også skal være motiverede, kunne sætte sig mål og kunne begå sig blandt andre elever og</i></p>	<p><i>UUV Køge Bugt pointerer, at det er vigtigt, at uddannelsesparathedsvurderingen ikke ses som et negativt stempel, men som et godt redskab til at sikre, at de unge ikke kommer på en uddannelse, som de ikke er klar til og derfor lider nederlag.</i></p> <p><i>”Vi ser frem til, allerede fra eleverne går i 8. klasse, at samarbejde med skolerne om at få de ”måske kommende ikke uddannelsesparate” identificeret og få støttet op om den enkelte unge i forhold til faglig støtte, lektiehjælp, ekstra praktik og brobygning. På den måde kan vi sammen med skolen være med til at sikre, at færre unge forlader grundskolen uden at være uddannelsesparate.”</i></p> <p>Der tales ikke om konkrete metoder.</p>

		<p><i>studerende.</i></p> <p><i>Hvis forældrene ikke er enige i vejlederens parathedsvurdering skal det uddannelsessted, som den unge søger, foretage den endelige vurdering.</i></p>	
Odense	Der redegøres ikke for begrebet.	<p>Vurderingen skal være en helhedsvurdering og ikke specifik for den enkelte uddannelse. Kriterierne opfattes som opmærksomhedspunkter og ikke som absolutte målepunkter. Vurderingen foretages på baggrund af den proces der er påbegyndt i 8. kl. Vurderingen skal tage udgangspunkt i potentialer og muligheder frem for begrænsninger hos den unge. Der opstilles en række kriterier – 24 for erhvervsuddannelser og 26 for gymnasiale uddannelser</p> <p>Struktureret i forhold til</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglige kompetencer • Sociale og personlige kompetencer • Motivation • Problemfelter for erhvervsuddannelserne/ de 	Omtales ikke

		gymnasiale uddannelser	
Randers	Under et menupunkt med titlen 'Uddannelsesparathed' linkes uden yderligere information til ug.dk's site om Uddannelsesparathedsvurdering under Videncentret og Værktøjer, Grundskole og ungdomsuddannelser		
Skanderborg	Faglige, sociale og personlige kompetencer (henviser til folderen 'Vejledning og vurdering i forhold til dit barns uddannelse' af UVM, Brug for alle unge, Fastholdelseskaravanen, Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration) http://www.uu-os.dk/fileadmin/filer/Vejledningogvurderingdansk1.pdf		<p>Vejlederen vurderer og kigger på elevens generelle kompetencer (side 3 i folder).</p> <p>Notatet 'Vejlederens kommentar til 'uddannelsesparathed'' er skrevet i samarbejde mellem UU-Odder Skanderborg Og ungdomsuddannelserne I Odder og Skanderborg Samt AARHUS TECH. Kan findes på Skanderborg Gym's hjemmeside: http://www.skanderborg-gym.dk/uploads/media/Vejlederens_kommentar_til_uddannelsesparat_01.pdf</p> <p>Der er tale om vurdering af fagligt niveau, sociale kompetencer og personlige kompetencer – bl.a. ift. fremmøde.</p> <p>I notatet mange bud på, hvordan der kan arbejdes for at gøre elever uddannelsesparate, eller hvordan elever, der er vurderet uddannelsesparate med støtte', kan støttes.</p> <p>I afsnittet <i>Uddannelsesparathed til erhvervsuddannelser HG</i> er der en række spørgsmål til unge og forældre, så de kan se, hvad der kræves ift. uddannelsesparathed ift. at tage en erhvervsuddannelse.</p> <p>Hvis den unge kan svare positivt på disse spørgsmål, er han/hun uddannelsesparat</p> <p>Fagligt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dansk:

			<ul style="list-style-type: none"> • Engelsk: • Matematik: • IT: Personligt Socialt (side 12-13 i notat)
Silkeborg			Henviser til folder 'Fra 9. og 10. klasse til ungdomsuddannelse – hvordan?' hvor der står at 'Skole og uddannelsesvejlederen skal også som afslutning på dit skole- og vejledningsforløb give dig en fælles uddannelsesparathedsvurdering ved at krydse af i felterne' Også henvisninger til nogle powerpoints fra Garantiskolemøde – men de kan ikke hentes ned/åbnes.
UU Vendsyssel (Hjørring og Frederikshavn Kommune)			Nævner kun, herunder med henvisning til love og bekendtgørelser, at uddannelsesparathedsvurdering skal foretages. I årsskriftet for 2009-2010 skriver de med bl.a. henvisning til uddannelsesparathed og uddannelsesparathedsvurdering, at 'Det kommende år bliver ikke mindre spændende. For her vil der være behov for en tæt koordination internt i kommunen i forhold til disse initiativer. Det gælder ikke mindst i samspillet mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og jobcentret, der begge får nye muligheder i forhold til de unge. Det bliver en rigtig spændende opgave, som vi i UU Vendsyssel vil glæde os til.' http://www.uuvendsyssel.dk/uploads/media/Aarsberetning_2009-2010.pdf

<p>Århus – Samsø</p>	<p>Der er udarbejdet to informationsmaterialer – ét til elever og forældre og ét til 'skolerne'. Der redegøres ikke for begrebet eller en forståelse af dette. Der henvises til lovgivning og målet/hensigten: 'at du gennemfører en ungdomsuddannelse med færrest mulige afbrud' 'der er tale om en helhedsvurdering og ikke en mekanisk anvendelse af kriterierne'</p>	<p>'du bliver vurderet på dine faglige, personlige og sociale kompetencer' Der er udfoldet en 'operationalisering' af de tre typer af kriterier: Personligt: <ul style="list-style-type: none"> • Kan tage ansvar og strukturere sin hverdag • Udviser stabilitet • Udviser selvstændighed • Deltager • Er motiveret • Kan arbejde vedholdende Socialt: <ul style="list-style-type: none"> • Kan samarbejde • Viser respekt for andre • Kan aflæse situationer og mennesker Fagligt: <ul style="list-style-type: none"> • Dansk • Matematik • Engelsk • Fysik/kemi • IT • 2. fremmedsprog for gymnasiale uddannelser Disse kriterier udfoldes yderligere</p>	<p>'Det er din UU-vejleder, der foretager vurderingen af din uddannelsesparathed. Vurderingen sker på baggrund af en dialog mellem dig og dine forældre i et samarbejde med skolen'.</p>
----------------------	---	--	--